

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 marca 2026 r. (data nadania) **powód U. S.**, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o zasądzenie od strony pozwanej Skarbu Państwa – Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej we M. kwoty 5.306,19 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie licznymi od następujących kwot:

- 683,20 zł od dnia 9 maja 2023 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania wynagrodzenia za styczeń 2023 r.,
- 683,20 zł od dnia 9 maja 2023 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania wynagrodzenia za luty 2023 r.,
- 3.939,79 zł od dnia 9 maja 2023 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania odprawy i nagrody rocznej za 2023 r.

Nadto, powód wniósł o zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm prawem przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

Uzasadniając swoje powództwo powód podniósł, że jest emerytowanym funkcjonariuszem Państwowej Straży Pożarnej. Służbę pełnił od dnia 15 września 2001 r. do dnia 27 lutego 2023 r. Do czasu zwolnienia ze służby był zatrudniony na stanowisku zastępcy dowódcy zmiany w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej we M.. Dalej powód podał, że w myśl art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku (Dz.U. z 2022 r. poz. 1969) o Państwowej Straży Pożarnej (dalej jako ustawa o (...)), przeciętne wynagrodzenie funkcjonariusza stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa. Na podstawie art. 88 ust. 1 ww. ustawy uposażenie zasadnicze strażaka ustala się według stawki odpowiadającej grupie uposażenia należnej na danym stanowisku służbowym. Stawki te są określane w drodze Rozporządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Z kolei art. 90 ust 1 ustawy o (...) stanowi, że uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są płatne miesięcznie z góry w pierwszym dniu roboczym miesiąca, za który przysługuje uposażenie. Nadto, w myśl art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, podstawę do określenia wynagrodzeń w roku budżetowym dla pracowników, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a i d oraz pkt 2, w zw. z art. 2 ust 1 i 2 (a więc również funkcjonariuszy Straży Pożarnej), stanowią wynagrodzenia z roku poprzedniego, zwaloryzowane średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalonym w ustawie budżetowej oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne, wypłacane na podstawie odrębnych przepisów. Zgodnie zaś z art. 8 ust. 1 ww. ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r., podwyższenie wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej następuje w ciągu 3 miesięcy po ogłoszeniu ustawy budżetowej, z wyrównaniem od dnia 1 stycznia danego roku. Powód podał, że w art. 9 ust. 1 pkt 2 ppkt d ustawy budżetowej na 2023 rok (Dz.U.2023.256 z dnia 15.12.2022 roku ogłoszonej 08.02.2023 roku, z mocą od dnia 01.01.2023 roku) ustalono kwotę bazową dla żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy w wysokości 1.740,64 zł. Powód podkreślił, że zasady naliczania wynagrodzenia funkcjonariuszy w oparciu o kwotę bazową, ustaloną właśnie ustawą budżetową, pozostawały niezmiennie od wielu lat. Tymczasem na podstawie art. 41 ustawy o budżecie z dnia 1 grudnia 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz.U 2022.2666 z dnia 19.12.2022.), z równego traktowania przy obliczaniu uposażeń, zostały wyłączone określone grupy zawodowe, tj. żołnierze zawodowi, funkcjonariusze (m.in. Państwowej Straży Pożarnej Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej, oraz funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej). W przepisie tym przewidziano, że kwoty bazowe ustalone w ustawie budżetowej na rok 2023 dla żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej stosuje się do obliczenia ich uposażeń w okresie od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Zgodnie z ust. 2, do obliczenia uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej należnych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 28 lutego 2023 r. stosuje się kwoty bazowe ustalone w ustawie budżetowej na rok 2022, zaś z ust. 3, że uposażenie żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej wypłacane w okresie od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. podlega każdorazowemu zwiększeniu o 1/5 kwoty różnicy pomiędzy uposażeniem należnym na dzień 1 marca 2023 r. obliczonym na podstawie kwoty bazowej ustalonej w ustawie budżetowej na rok 2023 odpowiednio dla żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej a uposażeniem należnym na dzień 1 stycznia 2023 r. obliczonym zgodnie z ust. 2. Ustawą o budżecie wprowadzono niższe kwoty bazowe dla funkcjonariuszy, którzy zdecydowali się odejść na emeryturę przed marcem 2023 r., niż te ustalone w ustawie budżetowej na rok 2023 dla żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. Dla funkcjonariuszy pozostałych w służbie po 1 marca 2023

r. zastosowano wyższą kwotę bazową, tj. 1.740,64 zł (która wynikała z ustawy budżetowej na 2023) i wyższe mnożniki, a dla funkcjonariuszy, którzy przeszli na emeryturę przed 1 marca 2023 roku zastosowano kwotę bazową wskazaną w ustawie budżetowej na 2022 roku wynoszącą 1.614,69 zł i niższe mnożniki. Poza tym, art. 41 ust. 3 ustawy o budżecie wprowadził jednocześnie kolejną waloryzację dla funkcjonariuszy, którzy pozostali w służbie po 1 marca 2023 r. Waloryzacja obowiązywała dla nich od 1 stycznia 2023 r. i za styczeń oraz luty otrzymali wyrównanie. Takiej waloryzacji i wyrównania nie otrzymali funkcjonariusze, którzy przed 1 marca 2023 r. odeszli ze służby, a pozostawali w niej w styczniu i lutym 2023 r. Funkcjonariusze, którzy odeszli ze służby nie otrzymali też wyższego mnożnika, chociaż regułą wcześniej i później obowiązującą było obowiązywanie zmienionych wyższych mnożników od stycznia danego roku i wyrównanie w tym zakresie wynagrodzeń. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w niższych świadczeniach emerytalnych, które im naliczono. Mechanizm wprowadzony ustawą o budżecie spowodował, że powód (podobnie jak inni funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej, którzy zostali zwolnieni ze służby przed 1 marca 2023 r.) otrzymał uposażenie za miesiąc styczeń 2023 r. oraz inne świadczenia związane z ustaniem stosunku służbowego, wyliczone wg kwoty bazowej obowiązującej w 2022 r. Funkcjonariusze, którzy pozostali w służbie, otrzymali wyrównanie uposażenia za styczeń i luty 2023, natomiast powód i inni funkcjonariusze, którzy odeszli - nie. Oznacza to, że powód pomimo zatrudnienia w tym samym czasie - tj. miesiącu styczniu i lutym 2023 r., wbrew ww. przepisom, otrzymał niższe wynagrodzenie niż inne osoby, które zostały w służbie. W ocenie powoda, ewidentnie widać, że naruszono zasadę równego traktowania określonej grupy funkcjonariuszy. Zdaniem powoda, treść art. 41 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 r. nie może wywołać skutków prawnych i być podstawą obliczenia jego wynagrodzenia. Powód zaznaczył, że odstępstwa od przyjętego planu budżetu określonego w ustawie budżetowej, w tym systemu wynagradzania różnych grup zawodowych, uzasadnione mogą być tylko w sytuacji poważnych trudności budżetowych państwa oraz powinny mieć charakter wyjątkowy i jednostkowy. Oczywiście takie przypadki są dopuszczalne, jeżeli uzasadnia to trudna sytuacja finansowa państwa zagrażająca równowadze budżetowej. Powód zauważył, że w uzasadnieniu projektu ustawy o budżecie na rok 2023 powoływano się na bardzo ogólnie określoną potrzebę prawidłowej realizacji ustawy budżetowej, bez szczegółowego wyjaśnienia sytuacji budżetowej oraz niezbędności różnego sposobu naliczania sposobu wynagrodzeń funkcjonariuszy wskazanych tam służb, czy np. zamrożenia wynagrodzeń sędziów i prokuratorów. Trudno zatem uzasadnić i uznać, że przyjęcie odmiennej kwoty bazowej dla funkcjonariuszy odchodzących ze służby było uzasadnione trudną sytuacją finansów państwa i stwarzało realne zagrożenie dla realizacji budżetu państwa. W rzeczywistości było ukaraniem i stygmatyzowaniem tych, którzy chcieli odejść ze służby. W ocenie powoda w ramach rozproszonej kontroli zgodności zastosowanych przez stronę pozwaną przepisów z Konstytucją RP (art. 2, 7 i 32) jego stanowisko winno zostać uznane przez tutejszy Sąd, a powództwo uwzględnione. Dokonanie kontroli konstytucyjności ww. przepisu w przedmiotowej sprawie jest konieczne i dopuszczalne, z uwagi na to, że przepis ten już nie obowiązuje, w szczególności mając na uwadze treść przepisu art. 59 ust. 1 pkt. 4 ustawy z 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, zgodnie z którym Trybunał powinien umorzyć postępowanie i nie zajmować się konstytucyjnością ww. przepisu. Ponieważ jednak przepis ten wywołał skutki prawne w postaci wysokości uposażenia powoda, Sąd rozpoznając skargę powinien ocenić jego zgodność z Konstytucją. Ponadto, w ocenie powoda, po stronie strony pozwanej doszło do zwłoki, gdyż nieterminowa wypłata uposażenia i innych świadczeń nastąpiła na skutek zastosowania przepisów niezgodnych z Konstytucją, a zatem wskutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Oprócz tego, nie pozostaje obojętnym dla oceny mocy prawnej fakt, że Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 8 listopada 2023 roku w sprawie o sygn. akt K 1/23 orzekł o niezgodności z Konstytucją zapisów ustawy o budżecie z dnia 1 grudnia 2023 roku dotyczących sposobu naliczania wynagrodzeń sędziów, które były niezgodne z ustawą. Zdaniem powoda, skoro różnicowanie wynagrodzeń w stosunku do tych samych osób, wykonujących te same zadania, w tych samych formacjach mundurowych, w tym samym czasie uzależniono tylko od tego czy pozostanie się w służbie i zawarto takie zapisy w akcie prawnym, który służy realizacji budżetu państwa, a nie strukturze, zadaniom i sposobie funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej czy innych służb mundurowych, to jest to przepis, który ma celu dyskryminację tysięcy osób, które skorzystały z przysługujących im praw. Tym samym, przepis ten należy uznać za pozostający w sprzeczności z Konstytucją, tj. art. 32 Konstytucji RP. Z tego samego powodu nie można uznać za zgodne z prawem Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 28 lutego 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie uposażenia strażaków Państwowej Straży Pożarnej, którym podniesiono mnożniki przeciętnego uposażenia zasadniczego dla poszczególnych grup zaszerogowania w zakresie, w jakim objęto nim tylko funkcjonariuszy pozostałych w służbie po 1 marca 2023 r. Było to bowiem Rozporządzenie mające na celu realizację zapisów niezgodnej z prawem ww. ustawy o budżecie. W związku z powyższym uznać należy, że doszło do dyskrecjonalnej decyzji władzy ustawodawczej i wykonawczej w zakresie podwyżek wynagrodzenia dla jednych funkcjonariuszy, przy jednoczesnym

„zamrożeniu” wynagrodzenia funkcjonariuszom, którzy odeszli ze służby przed 1 marca 2023 r., wbrew obowiązującym ustawowym zasadom ustalania wysokości wynagrodzenia.

W odpowiedzi na pozew datowanej na dzień 2 kwietnia 2026 r. *strona pozwana Skarb Państwa – Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej we M.*, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według spisu przedłożonego przed zamknięciem sprawy, a w razie jego nieprzedłożenia w wysokości według norm przepisanych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za czas od dnia uprawomocnienia się postanowienia Sądu w przedmiocie kosztów postępowania do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu swojego stanowiska strona pozwana wskazała, że powództwo jest pozbawione podstaw zarówno faktycznych, jak i prawnych i jako takie w całości nie zasługuje na uwzględnienie. W pierwszej kolejności strona pozwana podkreśliła, że na dzień wniesienia pozwu przez powoda przepisy ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 oraz ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. ustawa budżetowa na rok 2023 już nie obowiązywały, ponieważ wygasły 31 grudnia 2023 r. W czasie obowiązywania ww. ustaw powód nie sformułował żadnego roszczenia, nie odwołał się od rozkazu o zwolnieniu ze służby w Państwowej Straży Pożarnej, nie kwestionował żadnej decyzji kształtującej wysokość należnego mu uposażenia, odprawy emerytalnej ani wysokości emerytury. Powód nie zakwestionował żadnego z wydanych w jego sprawie orzeczeń, nie wniósł żadnego z przysługujących mu środków odwoławczych, orzeczenia o wysokości należnych powodowi świadczeń stały się zatem ostateczne i prawomocne. Jednocześnie powód formułując obecnie swoje roszczenie pomija wszelkie pozostałe przesłanki i okoliczności kształtujące należne mu świadczenia, a w szczególności charakter prawny stosunku służbowego funkcjonariuszy w Rzeczypospolitej Polskiej i wynikające z tego stosunku zarówno przywileje jak i obowiązki. Strona pozwana zwróciła uwagę na to, że stosunek służbowy funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej jest szczególnym rodzajem stosunku prawnego, którego podstawowymi elementami są obowiązek poświęcenia w służbie życia lub zdrowia oraz dyspozycyjność wraz z obowiązkiem podporządkowania się rozkazom przełożonych. Strażak jest bowiem funkcjonariuszem, nie świadczy on pracy, lecz służy, a jego stosunek służbowy cechuje się nierównością stron i dyspozycyjnością. Dalej strona pozwana wskazała, że jak wynika z ugruntowanej linii orzeczniczej, prawo do świadczeń jednorazowych związanych ze zwolnieniem ze służby (odprawa, ekwiwalent za urlop, nagroda), jak również prawo do uposażenia za dany miesiąc, powstaje i jest realizowane według stanu prawnego i faktycznego obowiązującego w chwili zaistnienia zdarzenia, z którym prawo to jest związane (dzień zwolnienia ze służby). Powód decyzję o odejściu ze służby w Państwowej Straży Pożarnej z dniem 27 lutego 2023 r. podjął zatem samodzielnie. Decyzja Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej we M. o zwolnieniu ze służby z dniem 27 lutego 2023 r., uwzględniająca w całości wnioski powoda, w szczególności w zakresie wnioskowanej przez powoda daty zwolnienia, została wydana w dniu 18 stycznia 2023 r. Strona pozwana podkreśliła, że projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 został przyjęty przez rząd w dniu 28 września 2022 r., skierowany do Sejmu w dniu 30 września 2022 r., opublikowany na stronie gov.pl w dniu 30 września 2022 r. Już w tym projekcie, który trafił do Sejmu RP jesienią 2022 r., zawarte były zapisy ujęte następnie w art. 41 ust. 1 oraz art. 41 ust. 3 uchwalonej ustawy o budżecie. Wprowadzenie kompleksowych zmian w zakresie wynagrodzeń funkcjonariuszy począwszy od 1 marca 2023 r. było poprzedzone kilkumiesięcznym procedowaniem ustawy o budżecie w roku 2022 oraz rozmowami przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji ze środowiskiem związków zawodowych służb mundurowych. Ustawa o budżecie na rok 2023 została uchwalona 1 grudnia 2022 r. i weszła w życie 1 stycznia 2023 r. Z powszechnie dostępnych źródeł zamieszczonych na internetowej stronie rządowej gov.pl wynika, że bezpośrednio po uchwaleniu 1 grudnia 2022 r. ustawy o budżecie, 5 grudnia 2022 r. wydano "Wspólny komunikat kierownictwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz związków zawodowych służb podległych resortowi", w którym Ministerstwo oraz strona związkowa wspólnie zaapelowały do funkcjonariuszy, którzy złożyli raporty o odejściu na emeryturę, o ponowną analizę tych decyzji, pod kątem czy są dla nich korzystne. Powyższe przepisy były zatem projektowane z wyprzedzeniem, powód wobec powszechnej dyskusji toczącej się też z udziałem związków zawodowych służb mundurowych w zakresie planowanych od marca 2023 r. kompleksowych podwyżek - miał czas na zrewidowanie wniosku o zwolnienie, jeżeli uznałby, że korzystne finansowo byłoby pozostanie w służbie do czasu wejścia w życie podwyżek. Bezsprzecznie zatem w chwili złożenia przez powoda wniosku do przełożonego właściwego w sprawach służbowych zasady obliczania uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej przy realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 obowiązywały w obrocie prawnym i były już powszechnie znane. Powodowi wypłacono więc należności pieniężne za styczeń i luty 2023 r. według przepisów obowiązujących w tym miesiącu (dzień zwolnienia ze służby, dany miesiąc kalendarzowy), a podstawą była kwota

bazowa wynikająca z ustawy o budżecie na rok 2022 oraz mnożniki wynikające z tabeli stawek uposażenia zasadniczego w brzmieniu obowiązującym przed 1 marca 2023 r. Późniejszy wzrost uposażeń, wynikający z rozporządzenia zmieniającego z 2023 r., nie wywołuje obowiązku ponownego ustalania wysokości świadczeń już należnych i wypłaconych byłemu funkcjonariuszowi. W ocenie strony pozwanej roszczenie powoda sformułowane w sposób wadliwy merytorycznie, sugeruje istnienie jakiegoś bliżej niesprecyzowanego mechanizmu waloryzacji, którego powód miałby być niesłusznie pozbawiony. Podkreślenia wymaga, że wobec brzmienia art. 41 ust. 3 ustawy o budżecie, przewidziany w tym przepisie mechanizm nie stanowił waloryzacji płac za styczeń 2023 r. i luty 2023 r. dla funkcjonariuszy pozostających w służbie po 1 marca 2023 r., ale określoną, co prawda w bardzo specyficzny sposób przez ustawodawcę, ale jednak zmianę zasad płacowych, obowiązujących od 1 marca 2023 r., którą należy widzieć w kategorii podwyżki płac (podwyższenia) od tej daty, a nie waloryzacji wypłaconych już uposażeń za styczeń 2023 r. i luty 2023 r. Strona pozwana podniosła także, że przepis art. 41 ust. 1 ustawy o budżecie na rok 2023 został sformułowany w sposób jednoznaczny i nie pozostawia organowi żadnego luzu decyzyjnego co do jego stosowania - nie wprowadza wyjątków, klauzul generalnych ani przesłanek ocennych. Przepis art. 41 ustawy o budżecie należy do tzw. przepisów bezwzględnie obowiązujących, których wykładnia literalna i systemowa nie pozostawia wątpliwości, że nowa kwota bazowa ma zastosowanie jedynie do świadczeń należnych za okres po 1 marca 2023 r., czyli do uposażeń funkcjonariuszy nadal pełniących służbę. Strona pozwana zaznaczyła, że powód nie jest już czynnym strażakiem i nie pozostaje w dyspozycji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej we M.. Tymczasem, przyznanie prawa do uposażenia dotyczy wyłącznie czynnego strażaka. Nie można zatem ustalić wzrostu uposażenia w sytuacji, gdy po stronie osoby zainteresowanej brak jest prawa do uposażenia. Nadto, roszczenie powoda w zakresie żądania zasądzenia odsetek ustawowych strona pozwana uznała za całkowicie niezasadne. W przedmiotowej sprawie roszczenia dochodzone przez powoda nigdy nie stały się wymagalne, albowiem prawo do uposażenia powstaje z dniem mianowania strażaka na stanowisko służbowe i wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie strażaka ze służby lub zaistniały inne okoliczności uzasadniające wygaśnięcie tego prawa. Poza tym, w ocenie strony pozwanej w przedmiotowej sprawie nie zaistniała sytuacja prawna, aby Sąd pierwszej instancji, w ramach uprawnienia określonego w art. 8 ust. 2 Konstytucji RP był zobowiązany do dokonania oceny regulacji zawartej w art. 41 ust. 2 ustawy o budżecie na rok 2023 samodzielnie w ramach tzw. rozproszonej kontroli konstytucyjności. W ocenie strony pozwanej przepis art. 41 ustawy o budżecie nie narusza istoty prawa do zabezpieczenia społecznego, a tym samym art. 41 jest zgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 32 Konstytucji.

W piśmie procesowym z dnia 14 kwietnia 2026 r. (k. 53 – 56) **powód** podtrzymał w całości swoje stanowisko.

W piśmie procesowym z dnia 28 kwietnia 2026 r. (k. 84 – 85) **strona pozwana** podtrzymała swoje stanowisko w sprawie w całości. Zaznaczyła jednocześnie, że odmowa sporządzenia hipotetycznych kalkulacji roszczenia powoda, które strona pozwana w całości kwestionuje, co do zasady nie jest przejawem nadużycia prawa procesowego, lecz korzystaniem z procesowego uprawnienia do obrony i kwestionowania zarówno zasady, jak i wysokości żądania pozwu. Z daleko posuniętej ostrożności strona pozwana przedłożyła hipotetyczne wyliczenia żądania, przy hipotetycznym założeniu, że powód pozostawałby w służbie w dniu 1 marca 2023 r. i wskazała, że kwoty te są tożsame z wyliczeniami powoda zawartymi w treści pozwu. Dodała, że w hipotetycznych wyliczeniach nie uwzględniła zmiany dodatku motywacyjnego jako elementu uznaniowego, którego zmiany wysokości nie sposób przyjąć nawet hipotetycznie.

W dalszych pismach procesowych oraz na rozprawie w dniu 12 czerwca 2026 r. strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód U. S. od dnia 15 września 2004 r. do dnia 27 lutego 2023 r. pełnił służbę stałą w Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej we M., ostatnio na stanowisku zastępcy dowódcy zmiany.

Dowód: - świadectwo służby z dn. 01.03.2023 r., k. 13 oraz w aktach osobowych powoda.

W dniu 18 stycznia 2023 r. powód pismem skierowanym do Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej we M. wniósł o zwolnienie go ze służby w Państwowej Straży Pożarnej w trybie art. 43 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

Na podstawie decyzji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej we M. z dnia 18 stycznia 2023 r., nr MK(...)7(...), powód został zwolniony ze służby z dniem 27 lutego 2023 r.

Dowód: - raport z dn. 18.01.2023 r. w aktach osobowych powoda,

- decyzja Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej we M. z dn. 18.01.2023 r. w aktach osobowych powoda.

Decyzję o przejściu na emeryturę powód podjął w grudniu 2022 r., jednak kwestię tę rozważał już wcześniej z uwagi na swoje zdrowie. Przełożeni powoda wiedzieli o jego planach złożenia wniosku o zwolnienie ze służby w związku z przejściem na emeryturę jeszcze przed faktycznym złożeniem przez powoda wniosku w tym przedmiocie. Kiedy powód podejmował decyzję o złożeniu wniosku o zwolnienie ze służby w związku z przejściem na emeryturę nie wiedział o wprowadzeniu przez ustawodawcę art. 41 ust. ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023, ani o tym, że przepis ten może wpłynąć na wysokość jego uposażenia.

Dowód: - przesłuchanie powoda U. S. na rozprawie w dn. 12.06.2026 r., protokół skrócony, k. 146v-147 oraz e-protokół rozprawy, k. 148.

Na mocy orzeczenia Komisji Lekarskiej Podległej Ministrowi Właściwemu do Spraw Wewnętrznych we M. z dnia 9 grudnia 2024 r., nr (...)-(...) powód został uznany za trwale niezdolnego do służby w Państwowej Straży Pożarnej oraz zaliczony do III grupy inwalidzkiej, które to inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą i istnieje od 27 lutego 2023 r.

W związku z trwałą niezdolnością do służby w Państwowej Straży Pożarnej powód nie miał możliwości pozostania w służbie.

Dowód: - orzeczenia Komisji Lekarskiej Podległej Ministrowi Właściwemu do Spraw Wewnętrznych we M. z dn. 9.12.2024 r., nr (...)-(...), k. 128-129;

- przesłuchanie powoda U. S. na rozprawie w dn. 12.06.2026 r., protokół skrócony, k. 146v-147 oraz e-protokół rozprawy, k. 148.

Za styczeń i luty 2023 r. powodowi wyliczono i wypłacono uposażenie przyjmując kwotę bazową wynikającą z ustawy budżetowej na rok 2022. Ponadto, w związku z przejściem na emeryturę i zwolnieniem ze służby powodowi wypłacono także jednorazową odprawę w wysokości 560% uposażenia, na której wysokość wpłynęła ww. okoliczność, a mianowicie, że za styczeń i luty 2023 r. powodowi wyliczono i wypłacono uposażenie przyjmując kwotę bazową wynikającą z ustawy budżetowej na rok 2022. Poza tym, z dniem 27 lutego 2023 r. powodowi przyznano nagrodę roczną za rok 2023 w wysokości 1/12 uposażenia otrzymanego w roku 2023, której wysokość również została uzależniona od ww. okoliczności.

Dowód: - pismo z dn. 25.01.2023 r., k. 14 oraz w aktach osobowych powoda,

- decyzja z dn. 21.02.2023 r. w aktach osobowych powoda,

- pismo z dn.22.02.2023 r. w aktach osobowych powoda.

Hipotetyczna różnica pomiędzy uposażeniem wypłaconym powodowi i wyliczonym w oparciu o kwotę bazową za rok 2022 a uposażeniem wyliczonym w oparciu o kwotę bazową za rok 2023 wynosi:

- za styczeń 2023 r. – 683,20 zł brutto,

- za luty 2023 r. – 683,20 zł brutto.

Hipotetyczna różnica pomiędzy odprawą emerytalną powoda wyliczoną w oparciu o kwotę bazową za rok 2023 a kwotą bazową za rok 2022 r. wynosi 3.825,92 zł brutto.

Hipotetyczna różnica pomiędzy nagrodą roczną za rok 2023 powoda wyliczoną w oparciu o kwotę bazową za rok 2023 a kwotą bazową za rok 2022 r. wynosi 113,87 zł brutto.

Dowód: - zaświadczenie z dn. 01.04.2026 r., k. 43,

- pismo z dn. 27.04.2026 r., k. 86.

Średnie miesięczne wynagrodzenie powoda za ostatnie trzy miesiące pracy liczone według zasad obliczania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wynosi 7.512,24 zł brutto.

Dowód: - zaświadczenie z dn. 01.04.2026 r., k. 44.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej większości.

Stan faktyczny sprawy pozostawał w istocie bezsporny i ustalony został na podstawie powołanych powyżej dowodów z dokumentów przedstawionych przez strony oraz znajdujących się w aktach osobowych powoda. Żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów ani prawdziwości zawartych w nich treści. Sąd również nie znalazł podstaw, by odmówić im przymiotu wiarygodności. Sąd ustalając stan faktyczny oparł się również na dowodzie z przesłuchania stron z ograniczeniem do przesłuchania powoda, który to dowód Sąd uznał w całości za wiarygodny i korespondujący z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Jednocześnie, Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. pominął jako nieprzydatny dla rozstrzygnięcia i zmierzający jedynie do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania wniosek pełnomocnika strony pozwanej, złożony na rozprawie w dniu 12 czerwca 2026 r., o przesłuchania świadka E. S. na fakt ustalenia wysokości uposażenia w ostatnim miesiącu służby, stosowanych procedur w tym zakresie i wiedzy powoda o przysługujących mu świadczeniach w związku z odejściem na emeryturę. Na powyższe rozstrzygnięcie pełnomocnik strony pozwanej złożył zastrzeżenie do protokołu rozprawy w trybie art. 162 k.p.c.

Powód na gruncie niniejszego postępowania domagał się zasądzenia na jego rzecz tytułem wyrównania uposażenia za styczeń i luty 2023 r. oraz wyrównania odprawy emerytalnej oraz nagrody rocznej za rok 2023 łącznej kwoty 5.306,19 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie licznymi od wskazanych w pozwie kwot, które to kwoty pokrywały się z hipotetycznymi wyliczeniami strony pozwanej. Strona pozwana natomiast wносиła o oddalenie powództwa w całości.

Dokonując niezbędnych rozważań teoretycznych w sprawie należy w pierwszej kolejności wskazać, że prawo funkcjonariusza Państwowej Straży Pożarnej do uposażenia reguluje art. 85 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1312, 1366, z 2026 r. poz. 252, 646; dalej jako ustawa o (...)). Zgodnie z treścią przedmiotowego przepisu, prawo do uposażenia powstaje z dniem mianowania strażaka na pierwsze stanowisko służbowe (ust. 1). Z tytułu służby strażak otrzymuje uposażenie i inne świadczenia pieniężne określone w ustawie (ust. 2). Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa (ust. 3). Przez przeciętne uposażenie, o którym mowa w ust. 3, należy rozumieć uposażenie wraz z 1/12 równowartości nagrody rocznej (ust. 3a). Wielokrotność kwoty bazowej, o której mowa w ust. 3, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia (ust. 4). Jednocześnie, w świetle art. 86 ustawy o (...), uposażenie strażaka składa się z uposażenia zasadniczego i z dodatków do uposażenia. Nadto, stosownie do art. 95 ust. 1 ustawy o (...), strażakowi za służbę pełnioną nienagannie w danym roku kalendarzowym przysługuje nagroda roczna w wysokości 1/12 uposażenia otrzymanego w roku kalendarzowym, za który nagroda przysługuje.

Wielokrotność kwoty bazowej to tzw. mnożnik, który jest wyrażony liczbowo. Przez liczbę tę mnożona jest kwota bazowa określana w corocznej ustawie budżetowej. Iloczyn tego działania daje wielokrotność kwoty bazowej, która wraz z 1/12 nagrody rocznej stanowi przeciętne miesięczne uposażenie funkcjonariusza, gdyż zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy o (...) uposażenie jest wypłacane miesięcznie.

Wielokrotność kwoty bazowej służącej do ustalenia wysokości uposażenia funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej jest obecnie określona w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej, stanowiącej przeciętne uposażenie funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej.

Kolejno należy wskazać, że od powyższego mechanizmu ustawodawca odstąpił w miesiącach styczeń i luty 2023 r. na podstawie art. 41 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz.U.2022.2666 z dnia 2022.12.19; dalej jako ustawa o budżetowa na rok 2023 r.), która to ustawa obowiązywała do dnia 31 grudnia 2023 r. Zgodnie z ust. 1 przedmiotowego przepisu, kwoty bazowe ustalone w ustawie budżetowej na rok 2023 dla żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej stosowano do obliczenia ich uposażeń w okresie od dnia

1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. W świetle zaś ust. 2 ww. przepisu, do obliczenia uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej należnych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 28 lutego 2023 r. stosowano kwoty bazowe ustalone w ustawie budżetowej na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 270). Jak natomiast stanowił art. 43 ust. 3, uposażenie żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej wypłacane w okresie od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. podlegało każdorazowemu zwiększeniu o 1/5 kwoty różnicy pomiędzy uposażeniem należnym na dzień 1 marca 2023 r. obliczonym na podstawie kwoty bazowej ustalonej w ustawie budżetowej na rok 2023 odpowiednio dla żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej a uposażeniem należnym na dzień 1 stycznia 2023 r. obliczonym zgodnie z ust. 2. Jednocześnie, zgodnie z ust. 4 i 5 omawianego przepisu, do podwyższenia uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej nie stosowało się przepisu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw. Podwyższenie uposażeń żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, wraz ze zwiększeniem, o którym mowa w ust. 3, następowało w ciągu 3 miesięcy po dniu ogłoszenia ustawy budżetowej na rok 2023, z wyrównaniem od dnia 1 marca 2023 r.

W uzasadnieniu projektu ustawy o budżecie na rok 2023 wskazano, że powyższa regulacja miała na celu wprowadzenie mechanizmu zachęcającego do pozostawania w służbie czynnej żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy i funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej. Tym samym, zaproponowano, aby w roku 2023 wzrost uposażeń obejmował wyłącznie żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy pozostających w służbie na dzień 1 marca 2023 r. (tak: uzasadnienie Rządowego projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023; Druk nr (...)).

Wprowadzenie ww. mechanizmu spowodowało, że do ustalenia uposażenia funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej za miesiące styczeń i luty 2023 r., którzy po lutym 2023 r. nie pozostawali już w służbie, stosowano kwotę bazową wynikającą z art. 9 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy budżetowej z dnia 17 grudnia 2021 r. na rok 2022, tj. kwotę 1.614,69 zł, zamiast kwoty bazowej wynikającej z art. 9 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r., tj. kwoty 1.740,64 zł oraz nie wyrównano im wynikającej z powyższego różnicy na podstawie art. 41 ust. 3 ustawy o budżecie na rok 2023.

Mając powyższe na względzie, podstawę prawną ustalenia uposażenia powoda za miesiące styczeń i luty 2023 r., a w konsekwencji również wypłaconej mu w związku z odejściem na emeryturę odprawy emerytalnej oraz nagrody rocznej za rok 2023, stanowiły przytoczone wyżej przepisy art. 41 ust. 2 ustawy o budżecie na rok 2023 oraz art. 9 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy budżetowej na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2022 r., zamiast przepisy art. 85 ustawy o (...) oraz art. 9 ust. 1 pkt 2) lit. d ustawy budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r.

Formalnie powód jako funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej zwolniony ze służby w związku z przejściem na emeryturę z dniem 27 lutego 2023 r. spełniał wszystkie przesłanki do zastosowania względem niego art. 41 ust. 2 ustawy o budżecie na rok 2023 oraz art. 9 ust. 1 pkt 2 lit. d) ustawy budżetowej na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2022 r. Należało jednak zbadać, czy powyższe przepisy są zgodne z Konstytucją.

Co prawda zagadnienie możliwości kwestionowania przez sądy powszechne regulacji sprzecznych z Konstytucją było przedmiotem wieloletnich sporów, jednak powyższe nie prowadzi do wniosku, że brak jest uprawnienia sądu do oceny, w kontekście zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, norm ustanowionych w ustawie o budżecie na rok 2023. Aktualnie w doktrynie i orzecznictwie nie ma bowiem zasadniczo wątpliwości co do tego, że sąd powszechny może odmówić zastosowania określonego przepisu, jeśli uzna go za niezgodny z Konstytucją. Zwraca się przy tym uwagę, że orzekanie o zgodności ustaw z Konstytucją (art. 188 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) nie jest tożsame z oceną konstytucyjności przepisu mającego zastosowanie w konkretnej sprawie przez sąd orzekający. Odmowa zastosowania przepisu ustawy uznanego przez sąd za sprzeczny z Konstytucją nie narusza zatem kompetencji Trybunału Konstytucyjnego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2001 r., III ZP 12/01, OSNAPiUS 2002 Nr 2, poz. 34 z glosą częściowo krytyczną B. Nity, Przegląd Sądowy Nr 5, poz. 153). W uchwale o sygn. III ZP 12/01 Sąd Najwyższy stwierdził, że przedmiotem orzekania sądu jest indywidualny stosunek społeczny, a Trybunał Konstytucyjny orzeka o prawie. Wykonując władzę sądowniczą (art. 10 ust. 2 Konstytucji) sąd sprawuje wymiar sprawiedliwości (art. 175 ust. 1 Konstytucji), zaś Trybunał orzekając o zgodności ustaw z Konstytucją, wykonuje bardziej władzę ustawodawczą (ustawodawcy negatywnego) niż sądowniczą (mimo że art. 10 ust. 2 Konstytucji zalicza go do władzy sądowniczej). (uchwała SN z 17 listopada 2022 r., III PZP 2/21, OSNP 2023, nr 3, poz. 25).

Uznanie więc, że sądy powszechne nie są uprawnione do badania zgodności ustaw z Konstytucją, a w konsekwencji do zajmowania stanowiska w kwestii ich zgodności, jak też niezgodności z ustawą zasadniczą, jest wyraźnie sprzeczne z art. 8 ust. 2 Konstytucji (por. też uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2001 r., III ZP 12/01, OSNAPiUS 2002 Nr 2, poz. 34). Praktyka odmawiania stosowania przez sądy ustaw, które są zdaniem sądów niekonstytucyjne, wynika bowiem z przywoływanej zasady nadrzędności Konstytucji wyrażonej w art. 8 ust. 1 i nakazu bezpośredniego jej stosowania, wyrażonego w art. 8 ust. 2 Konstytucji RP (uchwała SN z 17 listopada 2022 r., III PZP 2/21, OSNP 2023, nr 3, poz. 25). Podkreślić przy tym należy, że orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wywołuje ten skutek, że zakwestionowane przepisy tracą moc z chwilą wskazaną przez Trybunał, podczas gdy stwierdzenie takiej niezgodności przez sąd jest podstawą do odmowy zastosowania zakwestionowanego przepisu w toku rozpoznawania określonej sprawy, pomimo że formalnie przepis ten pozostaje w systemie prawnym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd dokonał oceny konstytucyjności art. 41 ust. 2 ustawy o budżecie na rok 2023, na podstawie którego to przepisu ustalono uposażenie powoda za miesiące styczeń i luty 2023 r. w oparciu o kwotę bazową wynikającą z ustawy budżetowej na rok 2022, zamiast na rok 2023 i doszedł do przekonania, że powyższa sytuacja, a odnosząca się do niekonstytucyjności przepisów, w przedmiotowej sprawie wystąpiła. Powyższa regulacja jest bowiem niezgodna z art. 2 Konstytucji RP oraz z określonymi w art. 32 zasadą równości wobec prawa i zakazem dyskryminacji.

Uzasadniając powyższe wskazać należy, że z art. 2 Konstytucji RP wywodzi się liczne szczegółowe zasady pochodne, takie jak: zasada sprawiedliwości proceduralnej, zasada ochrony zaufania obywatela do państwa, zasada ochrony praw słusznie nabytych, zasada ochrony interesów w toku, zasada niedziałania prawa wstecz, czy zakaz nadmiernej ingerencji (zob. B. Banaszak: Prawo konstytucyjne, Warszawa 2017, s. 181-193; W. Sokolewicz, M. Zubik, uwagi nr 30-38 do art. 2, w: L. Garlicki, M. Zubik (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, t. I, Warszawa 2016, s. 127-140 wraz z cytowanym tam orzecznictwem). Jednocześnie, zauważyć trzeba, że w wyroku z 14 czerwca 2000 r., sygn. P 3/00 (OTK ZU nr 5/2000, poz. 138), Trybunał Konstytucyjny, wyjaśniając znaczenie zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, stwierdził, że „jednostka winna mieć możliwość określenia zarówno konsekwencji poszczególnych zachowań i zdarzeń na gruncie obowiązującego w danym momencie stanu prawnego jak też oczekiwać, że prawodawca nie zmieni ich w sposób arbitralny. Bezpieczeństwo prawne jednostki związane z pewnością prawa umożliwia więc przewidywalność działań organów państwa, a także prognozowanie działań własnych. W ten sposób urzeczywistniana jest wolność jednostki, która według swoich preferencji układa swoje sprawy i przyjmuje odpowiedzialność za swoje decyzje, a także jej godność, poprzez szacunek porządku prawnego dla jednostki, jako autonomicznej, racjonalnej istoty (W. Ł., Teoretyczne problemy legalności, S. 1998, s. 65 i n.). Wartości te, przy zmianie prawa, prawodawca narusza wtedy, gdy jego rozstrzygnięcie jest dla jednostki zaskoczeniem, bo w danych okolicznościach nie mogła być go przewidzieć, szczególnie zaś wtedy, gdy przy jego podejmowaniu prawodawca mógł przypuszczać, że gdyby jednostka przewidywała zmianę prawa, byłaby inaczej zdecydowała o swoich sprawach (S. (...), Zmiany w systemie prawnym, PiP, z. 8/1991, s. 8-9)”.

Zgodnie natomiast z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Z nakazu równego traktowania wynika zakaz wprowadzania różnicowań o nieuzasadnionym charakterze. Każde odstępstwo od zasady równego traktowania powinno znajdować swoje uzasadnienie w odpowiedniej argumentacji natury konstytucyjnej. Z kolei dyskryminacja oznacza nienadające się do zaakceptowania tworzenie różnych norm prawnych dla podmiotów prawa, które powinny być zaliczone do tej samej klasy (kategorii), albo nierówne traktowanie podobnych podmiotów prawa w indywidualnych przypadkach, gdy różnicowanie nie znajduje podstaw w normach prawnych. Co więcej, ingerencja ustawodawcy może jednak nastąpić tylko wówczas, gdy przemawiają za tym szczególnie istotne wartości konstytucyjne.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, iż nie ma wątpliwości, że zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa zostały złamane przy wprowadzaniu ustawy, która doprowadziła do obniżenia uposażenia powoda i w konsekwencji należnej mu odprawy emerytalnej i nagrody rocznej za rok 2023. Należy bowiem podkreślić, że powód powinien móc układać swoje sprawy w zaufaniu, że nie naraża się na prawne skutki, których nie mógł przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań. W tym zakresie zaś wskazać trzeba, że powód – abstrahując już od faktu, iż w służbie pozostać nie mógł wobec niezdolności do służby - podejmując decyzję o złożeniu wniosku o zwolnienie go ze służby w związku z przejściem na emeryturę nie musiał wiedzieć o planach ustawodawcy w zakresie wprowadzenia art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023, ani o tym, że przepis ten może wpłynąć na wysokość jego uposażenia.

Jednocześnie należy podkreślić, że wskazywane w uzasadnieniu projektu ustawy o budżecie na rok 2023 intencje ustawodawcy pokazują, że zastosowany tam mechanizm miał na celu zachęcenie do pozostania w służbie. Wynika z tego, że jest on elementem kształtowania polityki kadrowej, a nie stanowi reakcji na żadne wyjątkowe okoliczności, które uzasadniałyby pozbawienie grupy, do której należy powód prawa do waloryzacji.

W tym miejscu podkreślić zatem trzeba, że regulacje epizodyczne, a za taką właśnie regulację należy uznać art. 41 ust. 2 ustawy o budżecie, postrzegane są jako niezależne od innych przepisów, których zakres obowiązywania został precyzyjnie sformułowany. Jak wskazuje się w literaturze, przepisy epizodyczne to takie, które występują rzadko i nieregularnie, w czym wyraża się ich wyjątkowość, i obowiązują przez ściśle określony czas. Wydawane są one z powodu wyjątkowych okoliczności faktycznych, np. epidemii, stanu klęski żywiołowej czy stanu wyjątkowego. Jest to zatem uregulowanie życia społecznego w warunkach anormalnych, a więc przepisami epizodycznymi nie powinno się regulować życia społecznego w warunkach codziennych. W przeciwnym wypadku zaufanie obywatela do państwa i prawa mogłoby zostać zakwestionowane.

Ustawodawca w ww. epizodycznej regulacji odszedł od ukształtowanych jednolitych zasad ustalania płac konkretnej grupy, wykluczając z nieznanymi przyczynami osoby decydujące się na zamrożenie aktywności zawodowej, które przez dwa miesiące 2023 r. świadczyły identyczną pracę. Należy przy tym podkreślić, że nie sposób uznać, aby wprowadzony ustawą o budżecie przepis art. 41 ust. 2 miał w istocie wprowadzić mechanizm zachęcający kogokolwiek do pozostawania w służbie czynnej, skoro ustawa ta została uchwalona w dniu 1 grudnia 2022 r., a więc już w dniu, kiedy de facto każdy funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej chcący odejść na emeryturę mógł złożyć już stosowny wniosek o zwolnienie ze służby i otrzymać zapadłą względem niego decyzję o zwolnieniu ze służby. Zaznaczyć bowiem trzeba, że zgodnie z art. 43 ust. 2 pkt 3 ustawy o (...), strażak zwalnia się ze służby w przypadku zgłoszenia przez niego pisemnego żądania zwolnienia - w terminie do 3 miesięcy.

Kolejno wskazać należy, że bezpieczeństwo prawne jednostki może pozostawać w kolizji z innymi wartościami, których realizacja wymaga wprowadzenia zmian do systemu prawnego. Przepisy epizodyczne są środkiem reakcji na takie zdarzenia, pod warunkiem, że reakcja taka jest adekwatna. Jednostka ma bowiem prawo oczekiwać, że regulacja prawna nie zostanie zmieniona na jej niekorzyść w sposób arbitralny. Prawodawca nie może jednak w sposób dowolny kształtować treści obowiązujących norm, traktując je jako instrument do osiągania celów bieżącej polityki kadrowej, a tak było w przypadku osób, które zostały zwolnione ze służby w okresie 1 stycznia 2023 r. – 28 lutego 2023 r. Powód, zgodnie z zasadą zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa miał pełne prawo do podejmowania decyzji o swoim postępowaniu w zakresie złożenia wniosku o zwolnienie ze służby w związku z przejściem na emeryturę w oparciu o pełną znajomość przesłanek działania organów państwowych oraz konsekwencji prawnych, jakie jej działania mogą pociągnąć za sobą. Winien on mieć możliwość określenia zarówno konsekwencji poszczególnych zachowań i zdarzeń na gruncie obowiązującego w danym momencie stanu prawnego jak też oczekiwać, że prawodawca nie zmieni ich w sposób arbitralny, co jednakże nastąpiło, zaś powodowi, który przed wprowadzeniem omawianej epizodycznej regulacji podjął decyzję o zwolnieniu ze służby, a dodatkowo był niezdolny do pozostawania w tej służbie, uniemożliwiono odejście z niej na najbardziej korzystnych dla niego warunkach.

Prawidłowo też powód, który niemal całe dotychczasowe życie zawodowe służył Państwu podnosi, że został nierówno potraktowany. Skoro bowiem ustawodawca zdecydował się na modyfikację uposażeń funkcjonariuszy, którzy co prawda zdecydowali się na przejście na emeryturę, ale do tego momentu w styczniu i lutym 2023 r. pozostawali w służbie, to zdaniem Sądu analogiczne rozwiązania powinny dotyczyć wszystkich funkcjonariuszy, a więc również tych, którzy w służbie pozostali po marcu 2023 r., w przeciwnym bowiem wypadku dochodzi do dyskryminacji i naruszenia zasady równego traktowania podmiotów podobnych, którzy w ciągu dwóch pierwszych miesięcy roku 2023 świadczyli służbę w taki sam sposób, a nie wyrównano im uposażenia zgodnie z art. 41 ust. 3 ustawy o budżecie na rok 2023.

Tym samym, żądanie powoda podlegało uwzględnieniu co do zasady, Sąd odmówił bowiem zastosowania art. 41 ust. 2 ustawy o budżecie na rok 2023 z uwagi na jego niezgodność z Konstytucją RP i ustalił uposażenie powoda w oparciu o art. 85 ustawy o (...) oraz art. 9 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r.

Jednocześnie, z uwagi na to, że konsekwencją wypłaty przez stronę pozwaną uposażenia powodowi w zmniejszonej wysokości było również pomniejszenie odprawy emerytalnej oraz nagrody rocznej za rok 2023, to także w tym wypadku powództwo podlegało co do zasady uwzględnieniu.

Mając na względzie powyższe, Sąd w **punkcie I. sentencji wyroku** zasądził od strony pozwanej Skarbu Państwa – Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej we M. na rzecz powoda U. S. kwotę 5.306,19 zł (pięć tysięcy trzysta sześć złotych i dziewiętnaście groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie licznymi od:

- kwoty 683,20 zł od dnia 9 maja 2023 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania uposażenia za styczeń 2023 r.,
- kwoty 683,20 zł od dnia 9 maja 2023 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania uposażenia za luty 2023 r.,
- kwoty 3.825,92 zł od dnia 9 maja 2023 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania odprawy emerytalnej,
- kwoty 113,87 zł od dnia 1 kwietnia 2024 r. do dnia zapłaty tytułem wyrównania nagrody rocznej za rok 2023.

O odsetkach ustawowych orzeczono w myśl art. 481 k.c. i mając na względzie faktycznie wypłacone przez stronę pozwaną zaniżone uposażenie w poszczególnych miesiącach, a także odprawę emerytalną i nagrodę roczną za rok 2023. Jeśli chodzi o uposażenie i odprawę emerytalną, to zgodnie z art. 90 ust 1 ustawy o (...), uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są płatne miesięcznie z góry w pierwszym dniu roboczym miesiąca, za który przysługuje uposażenie. Nadto, w myśl art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw, podstawę do określenia wynagrodzeń w roku budżetowym dla pracowników, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a i d oraz pkt 2, w zw. z art. 2 ust 1 i 2 (a więc również funkcjonariuszy Straży Pożarnej), stanowią wynagrodzenia z roku poprzedniego, zwaloryzowane średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalonym w ustawie budżetowej oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne, wypłacane na podstawie odrębnych przepisów. Zgodnie natomiast z art. 8 ust. 1 ww. ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r., podwyższenie wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej następuje w ciągu 3 miesięcy po ogłoszeniu ustawy budżetowej, z wyrównaniem od dnia 1 stycznia danego roku.

Tym samym, termin na wyrównanie powodowi uposażenia i odprawy emerytalnej upłynął z dniem 8 maja 2023 r. z uwagi na ogłoszenie ustawy budżetowej na rok 2023 w dniu 8 lutego 2023 r. Jeśli natomiast idzie o nagrodę roczną, to zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy o (...), strażakowi za służbę pełnioną nienagannie w danym roku kalendarzowym przysługuje nagroda roczna w wysokości 1/12 uposażenia otrzymanego w roku kalendarzowym, za który nagroda przysługuje. W świetle zaś ust. 9, nagrodę roczną wypłaca się do dnia 31 marca roku kalendarzowego następującego po roku, za który przysługuje nagroda. Tym samym, w tym zakresie termin na wyrównanie powodowi nagrody rocznej za rok 2023 upłynął z dniem 31 marca 2024 r.

W tym miejscu Sąd zwraca uwagę, iż zgodnie z art. 481 § 1 k.p.c. odsetki liczy się od dnia następnego po dniu wymagalności i nie jest to uzależnione ani od powstania szkody po stronie wierzyciela, ani od winy dłużnika. Zrozumiałe jest dla Sądu, iż strona pozwana nie miała wpływu na wprowadzenie przepisów ustaw okołobudżetowych, jednakże w świetle powołanego wyżej przepisu nie ma to żadnego znaczenia. Istotne jest to, iż pracodawca miał obowiązek wypłacić powodowi wynagrodzenie i pozostałe świadczenia w prawidłowej wysokości w wyżej wskazanych terminach.

Jednocześnie, w **punkcie II. sentencji wyroku**, Sąd mając na względzie wyżej przytoczone regulacje w zakresie terminu wypłaty nagrody rocznej, oddalił powództwo w zakresie roszczenia odsetkowego od kwoty 113,87 zł dochodzonej od 9 maja 2023 r. zamiast od 1 kwietnia 2024 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., mając na względzie, iż powód uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania. Na koszty procesu składały się koszty zastępstwa procesowego oraz uiszczona przez powoda opłata sądowa od pozwu. W konsekwencji, Sąd w **punkcie III. sentencji wyroku** zasądził od strony pozwanej Skarbu Państwa – Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej we M. na rzecz powoda U. S. kwotę 2.200,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 400,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu i kwotę 1.800,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustaloną na podstawie § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. O odsetkach od kosztów procesu orzeczono z urzędu na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.

Na marginesie wskazać należy, iż w odniesieniu do powoda nie mógł znaleźć zastosowania § 9 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, albowiem powód nie jest pracownikiem, a niniejsza sprawa nie jest sprawą z zakresu prawa pracy (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2025 r. III PZP 7/24).

Ponadto, Sąd nie nadał wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 477² § 1 k.p.c., albowiem rygor ten nadawany jest przy zasądzeniu należności pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy w części nieprzekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika. Powód natomiast jako były funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej, jak to zostało już wskazane powyżej, nie pozostawał w stosunku pracy i nie był pracownikiem.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w wyroku.

Sędzia Barbara Guzik-Szymura